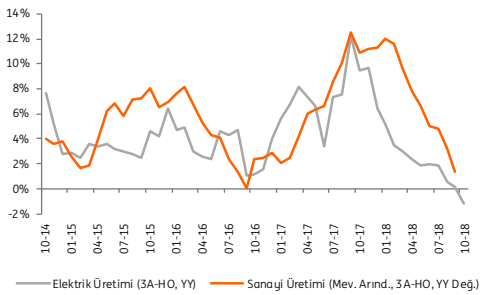
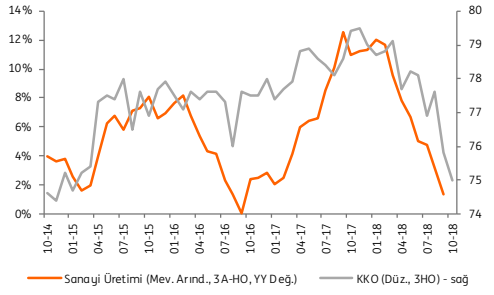
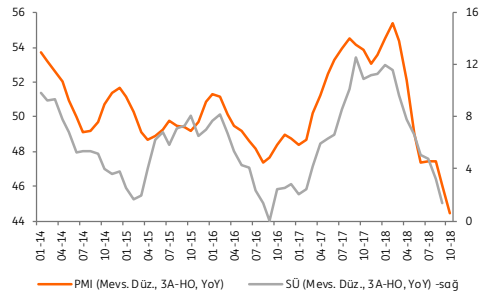
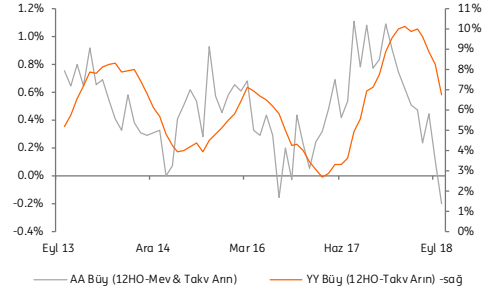

Finansal piyasalardaki dalgalanmanın ardından belirgin hale gelen sanayi üretimindeki zayıflama eğilimi Eylül'de hızlanarak devam etti...

- Eylül'de takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi YY %-2.7'yle beklentilerin üzerinde daralırken, Nisan sonrası dönemde (Temmuz hariç) her ay daralan mevsimsellikten arındırılmış sanayi üretimi ise %-2.7 ile bu eğilimini hızlanarak sürdürdü. Mevsimsellikten arındırılmış üretimdeki daralma temelde imalat sanayi üretiminden kaynaklanırken, madencilik ve elektrik & gaz üretimi de hafif negatif değişimler kaydetti. Bir yılı aşkın bir süreden beri gözlenen en düşük düzeye gerileyen mevsimsellik hariç endeks değeri, güven göstergelerine olumsuz yansıyan, dış finansman imkanlarını daraltan ve enflasyondaki yukarı trendi hızlandırarak MB'nin sert bir politika reaksiyonu göstermesine neden olan Ağustos'taki gelişmelerin etkisiyle ivmelenen üretim performansındaki zayıflamanın boyutunu ortaya koydu. Öte yandan, 2018'in 3. çeyreğine dair rakama göre üretim hızı ÇÇ %-0.2 ile 2018'in 1. ve 2. çeyreklerinde sırasıyla ÇÇ %0.6 ve ÇÇ %-1.0 olan rakamların da ortaya koyduğu zayıflama eğilimini bir kez daha teyit etti.
- Geniş ekonomik sınıflamaya göre, Eylül'de dayanıklı tüketim ürünleri hariç diğer grupların tamamında aylık bazda sert üretim düşüşleri görüldü. Grupların çeyreklik seyri incelendiğinde ise ÇÇ %1.7 daralan yüksek ağırlıklı ve talebe duyarlı ara malı üretimi performansta belirleyici olurken, sermaye malı üretimi de ÇÇ %0.6 ile yılın ilk yarısında olduğu gibi yine eksiye kaldı ve yatırım iştahının oldukça zayıf olduğunu gösterdi. Yılın 3. çeyreğinde dayanıklı ve dayanıksız tüketim ile enerji imalatındaki artışlar ise diğer iki grubun etkisini kısmen de olsa dengeledi. Son aylarda güven göstergesinin hızla gerileyerek küresel kriz dönemi seviyelerine gelmesi, benzer şekilde ithalat talebindeki düşüşün hızlanması da ilk yarıda iç talebin desteklediği büyümenin ardından ekonomik aktivitedeki ivme kaybının yılın son çeyreğinde güçlenerek sürebileceğine işaret ediyor. Öte yandan, imalat sanayinin alt gruplarında üretim hızının aylık bazda artıda olduğu sektör sayısının (toplam 24 sektör) 8'de kalması üretimde Eylül'deki zayıflığın genele yayıldığını gösteriyor.
- Sonuç olarak, Nisan'da tepe noktasına gelen mevsimsellik hariç sanayi üretim endeksi sonraki aylarda ciddi ölçüde yavaşladı ve bu eğilim Ağustos'taki daralmanın ardından Eylül'de de ivmelenecek şekilde devam etti. Dolayısıyla ekonomik görünümdeki zayıflamanın, kredi arzındaki gerileme ve güven göstergelerindeki bozulmanın etkisiyle, beklenenden hızlı seyrettiği anlaşılıyor. Yaz aylarındaki dalgalanma ve bunun finansal koşullarda neden olduğu sıkılaştırma özel tüketim ve yatırım harcamalarına yansyarak iç talebi önümüzdeki dönemde de olumsuz etkileyecek. Tüm bunlar dikkate alındığında büyüme performansına yönelik aşağı yönlü risklerin güçlenerek sürdüğünü düşünüyoruz.

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan

Bař Ekonomist

+ 90 212 329 0751

muhammet.mercan@ingbank.com.tr**AÇIKLAMA:**

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).